

**ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ
ГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)
ФІЛІЯ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»
Білокоровицьке надлісництво**

від «24» січня 2025р.

№3

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Щодо співпраці
Білокоровицького надлісництва
із зацікавленими сторонами

Підприємство прийняло на себе добровільні зобов'язання (розпорядження №1 від 24 січня 2025р.) дотримуватися принципів та критеріїв і пов'язаних з ними політик та стандартів FSC®). У зв'язку з цим,-

ДОРУЧАЮ:

1. Скласти та регулярно оновлювати список зацікавлених сторін (відповідальний – помічник начальника надлісництва Олександр МЕЛЬНИК).
2. Регулярно проводити інформування місцевих органів самоврядування і громадськості про плани розвитку лісового господарства та використання лісових ресурсів, про заплановані лісогосподарські заходи та очікувані екологічні і соціальні наслідки такої діяльності (відповідальний – помічник начальника надлісництва Олександр МЕЛЬНИК).
3. Проводити консультації між представниками підприємства та представниками місцевого населення та інших зацікавлених сторін щодо господарської діяльності підприємства для запобігання виникнення конфліктних ситуацій (відповідальний – помічник начальника надлісництва Олександр МЕЛЬНИК).
4. Запрошувати представників органів місцевого самоврядування та інших зацікавлених сторін до обговорення проекту організації лісового господарства та планів розвитку підприємства (відповідальний – помічник начальника надлісництва Олександр МЕЛЬНИК).
5. Контроль за виконанням доручення залишаю за собою

Начальник надлісництва

Іван ДМИТРЕНКО

Затверджую:

Начальник Білокоровицького

надлісництва

Філії «Столичний лісовий офіс»

ДП «Ліси України»

Іван ДМИТРЕНКО

Процедура

вирішення спорів з іншими суб'єктами права в результаті господарської діяльності Білокоровицького надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

1. Процедура розроблена з метою вирішення спорів на ранніх стадіях їх розвитку без звернення до суду задля мінімізації негативних наслідків для усіх сторін.

2. Процедура застосовується до місцевих громад, працівників та окремих громадян чиї інтереси можуть бути зачеплені.

3. У випадку виникнення будь-яких спірних питань, звернення приймаються за адресою 11002 Житомирська обл., Коростенський, м. Олевськ вул. Князя Олега 18, , з понеділка по п'ятницю з 08-00 до 17-00, обідня перерва з 12-00 до 13-00, за телефоном тел. 04135 2-18-01, або на електронну адресу Email - lissekret@ukr.net. Особа відповідальна за врегулювання спорів: Начальник Білокоровицького надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

4. Суперечки щодо прав володіння та користування землями лісового фонду і лісовими ресурсами, у випадку втрат чи понесення збитків, завданих їхнім юридичним чи традиційним правам, власності, умовам проживання, спричинені господарською діяльністю підприємства, вирішуються у процесі консультацій та переговорів за згодою сторін.

5. Проведення зустрічей з представниками сторін чиї інтереси зачеплено організовує Начальник надлісництва, за потреби делегує свої повноваження іншим працівникам підприємства.

6. У разі неможливості досягнення згоди у процесі консультацій, переговорів, зборів суперечки щодо прав володіння та користування землями лісового фонду і лісовими ресурсами, у випадку втрат чи понесення збитків, завданих їхнім юридичним чи традиційним правам, власності, умовам проживання, спричинені господарською діяльністю підприємства вирішуються у судовому порядку, відповідно до норм чинного національного законодавства.

Інженер лісового господарства

II категорії відділу лісового господарства

Сергій САМОЙДЮК

Затверджую:

Начальник Білокоровицького
надлісництва

Філія «Столичний лісовий офіс»

ДП «Ліси України»

БІЛОКОРОВИЦЬКЕ НАДЛІСНИЦТВО Іван ДМИТРЕНКО

ПОРЯДОК

ПРОВЕДЕННЯ КОНСУЛЬТАЦІЙНИХ ПРОЦЕДУР ІЗ ЗАЦІКАВЛЕНИМИ СТОРОНАМИ ТА ВЗАЄМОДІЇ З МІСЦЕВИМИ ГРОМАДАМИ З ПИТАНЬ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА БІЛОКОРОВИЦЬКЕ НАДЛІСНИЦТВО ФІЛІЯ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»

М. Олевськ

«24» 01 2025 року

Цей Порядок визначає порядок проведення консультації з зацікавленими сторонами та взаємодію з місцевими громадами з питань ведення лісового господарства Білокоровицького надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

1. Визначення термінів

1.1. Для цілей виконання даного положення, використовуються наступні терміни:

зацікавлені сторони – територіальні громади, громадські організації, наукові і освітні заклади, органи державної влади, юридичні та фізичні особи, фізичні особи підприємці, які схвильовані використанням лісових ресурсів, організацією та веденням лісового господарства в межах певної адміністративної одиниці та в цілому.

консультації з зацікавленими сторонами - участь зацікавлених сторін у вигляді прямого обміну інформацією, ідеями, думками і порадами для ознайомлення з точкою зору іншої сторони та оптимального подальшого спрямування курсу дій з питань ведення лісового господарства Білокоровицького надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

2. Форми проведення консультацій з зацікавленими сторонами

2.1. Основними формами консультаційних процедур із зацікавленою громадськістю є:

- вивчення громадської думки через узагальнення звернень, зауважень та пропозицій, отриманих від громадян, установ, підприємств, організацій органів державної влади та місцевого самоврядування;

- інформування наукових і освітніх закладів, громадських організацій, споживачів продукції, фізичних і юридичних осіб, які мають потенційний інтерес до лісових ресурсів і ведення лісового господарства в Білокоровицького надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» через цільову розсилку засобами електронного зв'язку (електронна пошта lissekret@ukr.net).

- громадські обговорення шляхом проведення круглих столів і зустрічей з зацікавленими сторонами;

- Розміщення інформації у засобах масової інформації;

- Проведення виступів на засіданнях органів місцевого самоврядування, тощо.

3. Питання, щодо ведення лісового господарства, які потребують проведення консультаційних процедур із зацікавленими сторонами і місцевими громадами

3.1. Питаннями до вирішення, яких мають залучатися зацікавлені особи є:

- виділення репрезентативних ділянок лісових екосистем
- виділення окремих категорій особливо цінних для збереження лісів, визначення та проведення господарських заходів на них;
- випас громадської худоби в лісах та на землях лісогосподарського призначення;
- доступ місцевих жителів та малого бізнесу до використання лісових ресурсів;
- відведення лісосік, а також застосування системи, виду рубок та технологічних процесів лісозаготівель у лісах, які межують з населеними пунктами;
- інші питання, які безпосередньо впливають на соціальні наслідки господарської діяльності, та питання, при вирішенні яких можливий конфлікт інтересів.

4. Порядок проведення консультацій з зацікавленими сторонами

4.1. Встановлення зацікавлених осіб

До початку проведення консультацій із зацікавленими сторонами та визначення основних питань до розгляду з діяльності «Білокоровське надлісництво» визначає коло зацікавлених сторін шляхом:

- включення до переліку територіальних громад, які входять у зону діяльності Білокоровського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»;

- включення до переліку зацікавлених сторін, осіб з якими здійснюється постійна взаємодія з відповідного питання;

- включення до переліку зацікавлених сторін, осіб за результатом узагальнення отриманих звернень та повідомлень.

Зацікавлені сторони, зазначені у пункті 1.1. та які висловили бажання брати участь у проведенні консультацій, включаються до загального переліку зацікавлених сторін.

4.2. Проведення консультацій з зацікавленими сторонами.

Консультаційні процедури з зацікавленими сторонами відбуваються, як правило, у формі громадських обговорень шляхом проведення нарад, зустрічей і семінарів.

З питань, визначених у пункті 3.1. представники органів місцевого самоврядування запрошуються на наради, зустрічі, які проводяться підприємством.

Проведення зустрічі формується протоколом, до якого вносяться зауваження, пропозиції та побажання представників місцевих громад, прийняті рішення.

4.3. Повідомлення зацікавлених сторін про прийнятті рішення

За результатами прийнятих рішень з питань, що визначені у пункті 3.1., представники зацікавлених сторін, які виявили бажання приймати участь в обговоренні питання, мають бути поінформовані в прийнятний для них спосіб.

4.4. Білокоровицьке надлісництво Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України». має здійснювати консультації із зацікавленими сторонами на постійній і систематичній основі у формі, визначеній у п.2 даного положення.

4.5. Обговорення питань, щодо порядку проведення консультацій між Білокоровицьке надлісництво Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» та зацікавленими сторонами ведуться письмово, шляхом листування поштовими засобами зв'язку, або за погодженням сторін направленням листів на електронну адресу, визначену сторонами.

5. Порядок розгляду пропозицій.

5.1. Зацікавлені сторони, можуть пропонувати на розгляд Білокоровицьке надлісництво Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» пропозиції з питань передбачених цим порядком.

5.2. Пропозиції можуть надаватися шляхом подачі відповідної заяви до Комісії з вирішення спорів з місцевими громадами.

5.3. Комісія з вирішення спорів з місцевими громадами складається з чотирьох осіб.

5.4. Комісія має протягом двох тижнів розглянути скаргу та винести своє рішення.

5.5. На основі рішення комісії начальник Білокоровицьке надлісництва Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» видає розпорядження щодо вирішення спору.

Інженер лісового господарства

ІІ категорії відділу лісового господарства

Сергій САМОЙДЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник Білокоровицького надлісництва
Філії «Столичний лісовий офіс»
ДП «Ліси України»
Іван ДМИТРИЙКО

« 24 » 2025 року

**Права та обов'язки місцевих громад, органів місцевого
самоврядування, зацікавлених сторін на доступ та використання лісових
ресурсів на території Білокоровицького надлісництва
Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»**

Поняття «ліс» є одним з ключових в лісовому праві. Лісовий кодекс України (ст.1) визначає ліс як «тип природних комплексів, у якому поєднується переважно деревна та чагатникова рослинність з відповідними ґрунтами, трав'яною рослинністю, тваринним світом, мікроорганізмами та іншими природними компонентами, що взаємопов'язані у своєму розвитку впливають один на одного і на навколишнє природне середовище»

Стаття 4 ЛКУ визначає, що до лісового фонду належать лісові ділянки, в тому числі захисні насадження лінійного типу, площею не менше 0,1 га. До лісового фонду не відносяться зелені насадження в межах населених пунктів (парки, сади, сквери, бульвари тощо), які не віднесені у встановленому порядку до лісів; окремі дерева і групи дерев, чагарники на сільськогосподарських угіддях, присадибних, дачних і садових ділянках. Ліси України не є її національним багатством і за своїм призначенням та місцем розташування виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні, естетичні, виховні, інші функції та є джерелом для задоволення потреб суспільства в лісових ресурсах (ст.1 ЛКУ).

Лісові відносини в Україні регулюються Конституцією України, Законом України "Про охорону навколишнього природного середовища", Лісовим Кодексом, іншими законодавчими актами України, а також прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами.

Лісові відносини, що виникають при використанні землі, надр, вод, а також відносини щодо охорони, використання й відтворення рослинного та тваринного світу, не врегульовані цим Кодексом, регулюються відповідними законодавчими актами (ст.4 ЛКУ).

Право користуватися природними об'єктами закріплено у ст.13 Конституції України, де чітко визначено, що (земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України є об'єктами права власності Українського народу). Від імені Українського народу права власника на ліси здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах визначених Конституцією України

Кожний громадянин має право користуватися природними об'єктами права власності народу відповідно до закону.

Право вільно перевувати в лісах визначено в ст.7 Лісового кодексу України «Ліси, які знаходяться в межах території України, є об'єктами права власності Українського народу. Ліси можуть бути в державній, комунальній та приватній власності» Слід зазначити, що надання у користування мисливських угідь жодним

мають право вільного доступу та перебування у лісі. Також громадяни мають право на використання лісових ресурсів для власного споживання.

Право громадян на використання лісових ресурсів визначено у ст. 66-73 Лісового кодексу України – «Громадяни мають право в лісах державної та комунальної власності, а також за згодою власника в лісах приватної власності вільно перебувати, безоплатно без видачі спеціального дозволу збирати для власного споживання дикорослі трав'яні рослини, квіти, ягоди, горіхи, гриби тощо, крім випадків передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами України».

Місцеве населення має безперешкодний доступ до лісу з можливістю збирання грибів, ягід, трав для власних потреб, рекреації, випасання худоби.

Доступ може бути обмежений у випадку стихійного лиха, пожежі чи інших випадках передбачених законодавством. Місцеві громади також мають можливість оскаржувати дії підприємства, якщо воно зачіпає їх права.

Також ст.66 визначає умови користування лісовими ресурсами, де зазначено, що «Громадянин під час здійснення загального використання лісових ресурсів зобов'язані виконувати вимоги пожежної безпеки в лісах, користування лісовими ресурсами, зазначеними у частині першій цієї статті, способами і в обсягах, що не завдають шкоди відтворенню цих ресурсів, не погіршують санітарного стану лісів».

Певні обмеження перебування у лісі можуть бути обумовлені вимогами пожежної безпеки, зокрема у пожежонебезпечний період.

Використання лісових ресурсів

Табл. 1

Види використання	Загальне	Спеціальне
1	2	3
Вид лісових ресурсів, що використовується	Право вільно перебувати та збирати дикорослі трав'яні рослини, квіти, ягоди, горіхи, гриби тощо, крім випадків, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами України	Деревина, що заготовлюється в порядку рубок головного користування; другорядні лісові матеріали (живиця, пні, луб та кора, деревна зелень, деревні соки); побічні лісові користування (заготівля сіна, випасання худоби, розміщення пасік, заготівля дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід, лікарських рослин, збирання лісової підстилки, заготівля очерету); використання корисних властивостей лісів для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних і освітньо-виховних цілей, потреб мисливського господарства, проведення науково-дослідних робіт
Норми (ліміти)	Норми безоплатного збору встановлюються органами виконавчої влади за поданням ОУЛМГ і погодженням із територіальними	Лімітом заготівлі деревини в порядку рубок головного користування – затверджена в установленому порядку розрахункова лісосіка. Ліміт заготівлі другорядних лісових матеріалів та побічних лісових користувань встановлюється органами виконавчої влади за поданням ОУЛМГ і погодженням із територіальними органами «Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України»

	органами «Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України»	
Дозвіл	Без видачі спеціального дозволу	За спеціальним дозволом (лісорубний квиток, лісовий квиток). Форми спеціальних дозволів і порядок їх видачі затверджуються Кабінетом Міністрів України.
Де здійснюється	У лісах державної та комунальної власності, а також за згодою власника в лісах приватної власності	На лісових ділянках, які виділяються для цієї мети
Плата	Безоплатно	Платно, крім розміщення пасік. Порядок справляння збору встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Загальне використання лісових ресурсів регламентується статтею 66 глави 13 Лісового Кодексу України. Громадяни (включно й місцеве населення) мають право в лісах державної та комунальної власності, а також за згодою власника в лісах приватної власності вільно перебувати, безоплатно без видачі спеціального дозволу збирати для власного споживання дикорослі трав'яні рослини, квіти, ягоди, горіхи, гриби тощо, крім випадків, передбачених Лісовим Кодексом та іншими законодавчими актами України. Обмеженнями здійснення такого виду використання лісових ресурсів є:

- форма власності на ліси (у лісах приватної власності загальне використання, як і перебування, можна здійснювати лише за згодою власника);
- природоохоронне законодавство (заборона на перебування на лісових ділянках, зарахованих до певних категорій природнозаповідного фонду; заборона збирання видів, занесених до Червоної Книги України та Конвенцій, підписаних Україною);
- обмеження на перебування в лісі в певні періоди (наприклад, у пожежонебезпечний період у хвойних лісах);
- максимальні норми лісових ресурсів, що можуть безоплатно збиратися однією людиною впродовж одного дня без виснаження цих ресурсів, встановлюються органами виконавчої влади за поданням ОУЛМГ і погодженням із територіальними органами «Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України».

Обмеження на перебування можна поділити на дві групи відповідно до їх причин:

- від повної заборони на лісових ділянках, зарахованих до певних категорій ПЗФ, а також пов'язаних із безпекою держави (наприклад, на військових полігонах на території лісового фонду) до тимчасової заборони в певні періоди року, як, наприклад, перебування в хвойних лісах в пожежонебезпечний період.

– пов'язане із формою власності та протизаконним діям тимчасових лісокористувачів. Зокрема, для перебування в лісах приватної форми власності необхідна згода власника лісової ділянки (стаття 66 Лісового кодексу). Досить поширена в наш час заборона на перебування в лісах, наданих у тимчасове довгострокове користування постійними лісокористувачами державної або комунальної форм власності, суперечить статті 20 Лісового кодексу України «Права та обов'язки тимчасових лісокористувачів на умовах довгострокового користування», в якій вказано, що тимчасові лісокористувачі на умовах довгострокового користування зобов'язані, серед іншого, дотримуватися встановленого законодавством режиму використання земель і не порушувати прав інших лісокористувачів.

На відміну від загального використання лісових ресурсів, спеціальне використання регламентується кількома законодавчонормативними документами. Основним документом, що регулює спеціальне використання, є Лісовий Кодекс (статті 67–78 глави 13). Виконання цих статей регламентується низкою підзаконних актів, затверджених постановами Кабінету Міністрів України, та наказами ДАЛР України та інших міністерств і відомств:

- Порядок спеціального використання лісових ресурсів. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 р. № 761;
- Порядок видачі спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 р. № 761;
- Правила рубок головного користування. Затверджено Наказом Державного комітету лісового господарства України від 23 грудня 2009 р. № 364;
- Правила рубок головного користування в Карпатах. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2008 р. № 929; Розділ 4.
- Порядок заготівлі другорядних лісових матеріалів і здійснення побічних лісових користувань в лісах України. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 квітня 1996 р. № 449;

У порядку **спеціального використання лісових ресурсів** можуть здійснюватися такі види використання:

- заготівля деревини в порядку рубок головного користування;
- заготівля другорядних лісових матеріалів;
- побічні лісові користування;
- використання корисних властивостей лісів для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних і освітньо-виховних цілей, потреб мисливського господарства, проведення науково-дослідних робіт.

Спеціальне використання лісових ресурсів, крім розміщення пасік, є платним. Плата здійснюється за встановленими Кабінетом Міністрів України таксами на деревину лісових порід, що відпускаються на пні, і на живицю, або у вигляді орендної плати. Розмір плати за спеціальне використання лісових ресурсів та користування земельними ділянками лісового фонду

встановлюється виходячи з лімітів їх використання на лісову продукцію та послуги з урахуванням якості і доступності.

Права місцевих мешканців і малого бізнесу на спеціальне використання лісових ресурсів реалізується через низку нормативних документів. Доступ до лісових ресурсів місцевого значення (другорядні лісові матеріали, побічні лісові користування) є простішим у порівнянні із лісовими ресурсами державного значення (деревина, живиця) і вимагає лише наявності лісового квитка, який видається постійним лісокористувачем (державним лісогосподарським підприємством) на підставі поданої заявки на використання лісових ресурсів, листа – клопотання на ім'я начальника обласного управління лісового та мисливського господарства та копії свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності (для малого бізнесу).

Побічне користування лісом - це спеціальне використання лісових ресурсів при здійсненні побічних користувань та заготівлі лісових матеріалів.

До побічних лісових користувань належать: заготівля дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід, лікарських рослин, розміщення пасік, заготівля сіна, випасання худоби.

До другорядних лісових матеріалів відноситься: заготівля живиці, пнів, лубу та кори, деревної зелені та деревних соків.

Проведення промислової діяльності по заготівлі дикорослих грибів, ягід та лікарської сировини в лісах України лісогосподарськими підприємствами, приватними компаніями дозволяється тільки за умови виписки єдиного дозвільного документу — лісового квитка. Промислова заготівля будь-яких лісових ресурсів, в тому числі і другорядних (березовий сік, дикорослі гриби, ягоди, горіхи, лікарська сировина) проводиться лише за наявності лісового квитка, і тільки в межах відведених лісових ділянок.

Лісовий квиток виписується лісогосподарським підприємством, на території якого проводиться заготівля другорядних лісових ресурсів, після сплати заготівельником нормативного збору до місцевого бюджету та на рахунок державного підприємства.

Лісове господарство займає важливу роль у забезпеченні добробуту місцевого лісозалежного населення. Ліс, насамперед, дуже важливий як природний об'єкт, який потрібно охороняти. Одночасно він є джерелом отримання деревини для господарських потреб, дров, місцем відпочинку і збирання грибів, ягід, лікарських рослин.

При виявленні спорів щодо питань статутного або звичаєвого права, застосовного законодавства, які можуть бути своєчасно врегульовані без судового розгляду, підприємство буде намагатися вирішувати шляхом залучення зацікавлених сторін чиї інтереси зачеплено.

Підприємство має механізм розгляду скарг і надання справедливої компенсації місцевим громадам та окремим особам стосовно впливів господарської діяльності підприємства. Це положення можна знайти на сайті підприємства. При виникненні на території спорів значних розмірів, значної

тривалості або такі, що охоплюють значну кількість інтересів підприємством припиняється господарська діяльність на території де виявлені такі спори до моменту їх вирішення.